

5305

กระบวนการผลิตข้าวกรองของทหารจากสีอมวลชน

ร้อยเอก ทนงศักดิ์ คนองนิกร

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาหลักสูตรปริญญาโทศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาการสื่อสารมวลชน

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2537

ISBN 974-631-094-1

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

I15876640

THE PRODUCTION PROCESS OF THE MILITARY
INTELLIGENCE FROM MASS MEDIA

CAPTAIN THANONGSAK KANONGNUK

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Arts
Department of Mass Communication

Graduate School
Chulalongkorn University

1994

ISBN 974-631-094-1

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หัวข้อวิทยานิพนธ์
โดย
ภาควิชา
อาจารย์ที่ปรึกษา

กระบวนการผลิตข้าวกรองของทหารจากส้อมवलชัน
ร้อยเอก ทนงศักดิ์ คนองนิก
การสื่อสารมวลชน
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ขวัญเรือน กิติวัฒน์

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้
เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทมหาบัณฑิต

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ ดร. สันติ กุญสุวรรณ)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร. ศิริชัย ศิริกาชะ)

..... อาจารย์ที่ปรึกษา
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ขวัญเรือน กิติวัฒน์)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ จุมพล รอดคำดี)

ศูนย์วิทยุโทรคมนาคม
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หนังสือพิมพ์ กอนงนิก, ร้อยเอก : กระบวนการผลิตข่าวกรองของทหารจากสื่อมวลชน
(THE PRODUCTION PROCESS OF THE MILITARY INTELLIGENCE FROM MASS
MEDIA) อ.ที่ปรึกษา : ศศ.ชวัญ เรือน กิติวัตต์, 79 หน้า. ISBN 974-631-094-1

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อทราบถึงกระบวนการและขั้นตอนต่าง ๆ ของการผลิตข่าวกรอง ลักษณะเนื้อหาข่าวกรองและประโยชน์ของข่าวกรองทางทหารที่ได้จากสื่อมวลชน โดยอาศัยข้อมูลจากการสัมภาษณ์ผู้รอบรู้และมีประสบการณ์ด้านข่าวกรองทางทหาร ประกอบกับการสังเกตการณ์แบบเข้าไปมีส่วนร่วม ในฐานะเจ้าหน้าที่ประจำอยู่ในหน่วยปฏิบัติการข่าวทหาร

ผลการวิจัยพบว่ากระบวนการผลิตข่าวกรองของทหารจากสื่อมวลชนเป็นการดำเนินการตามวงจรของการผลิตข่าวโดยทั่วไป ด้วยการชี้แหล่งข่าวหุ้ญญุมิจจากสื่อมวลชน การปฏิบัติในแต่ละขั้นตอนเป็นไปตามกรอบและเกณฑ์ของสายการบังคับบัญชาของหน่วยปฏิบัติการข่าว

สำหรับลักษณะเนื้อหาข่าวกรองทางทหารจากสื่อมวลชนนั้นมี 2 ประเภท คือ ลักษณะเนื้อหาข่าวกรองด้านยุทธศาสตร์ทางทหารโดยตรงและโดยอ้อม คือ เหตุการณ์ทางทหารทั้งภายในและภายนอกประเทศ กับเหตุการณ์ด้านการเมือง เศรษฐกิจ และสังคม

หน่วยปฏิบัติการข่าวทหารได้ผลิตข่าวกรอง เพื่อให้เกิดประโยชน์ในการเตรียมงานวางแผนทางยุทธศาสตร์และความมั่นคงของชาติ พร้อมทั้งได้กระจายให้หน่วยราชการอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องนำไปใช้เป็นประโยชน์ต่อไป

ศูนย์วิทยทรัพยากร จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาควิชา.....การสื่อสารมวลชน.....

สาขาวิชา.....การสื่อสารมวลชน.....

ลายมือชื่อนิติ.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....

C350585 : MAJOR MASS COMMUNICATION
KEY WORD: NEWS PRODUCTION/MILITARY/INTELLIGENCE/MASS MEDIA

THANONGSAK KANONGNUK : THE PRODUCTION PROCESS OF THE MILITARY
INTELLIGENCE FROM MASS MEDIA. THESIS ADVISOR : ASST. PROF.
KWANRUEN KITIWAT, 79 pp. ISBN 974-631-094-1

This research is an attempt to understand the process and the stages in producing the military intelligence, its contents and the selection of information from mass media. Interview of experts and participation in the military intelligence operation unit were employed to get the data.

The result found that the process of producing the military intelligence is very much the same by which general news is produced process only that military intelligence uses secondary sources from mass media. The operation in each stage is subjected to the frame and the strip of intelligence operation unit's hierachy.

The contents of the military intelligence from mass media can be divided into 2 types. The frist type is.the direct and indirect military strategic intelligence both internal and external. The second type is general news regarding politics, economies and public affairs.

The military intelligence unit produces the intelligence for national strategic planning and for the nation's security sake. It is distributed to other related government units for their furthers use.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาควิชา การสื่อสารมวลชน

สาขาวิชา การสื่อสารมวลชน

ปีการศึกษา 2537

ลายมือชื่อนิสิต ร.อ. น. Army

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา Dr. K. Kit

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาช่วย

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ เกิดผลสำเร็จลุล่วงด้วยดีเพราะได้รับความกรุณาจาก รองศาสตราจารย์ ดร.ศิริชัย ศิริภายะ รองศาสตราจารย์ จุมพล รอดคำดี และ โดยเฉพาอย่างยิ่งอาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ชวิญ เรือน กิติวัฒน์ ที่ได้ ยอมเสียสละเวลาในการทบทวนแก้ไข เป็นกรณีพิเศษ จึงขอกราบขอบพระคุณ อาจารย์ทั้งสามด้วยความเคารพยิ่ง

ท้ายสุดนี้ขอขอบคุณผู้บังคับบัญชาและเพื่อน ๆ ในหน่วยงานที่ให้ข้อมูลบาง ประการ กราบขอบพระคุณมารดา, พี่สาว พร้อมทั้งขอบใจภรรยา น้องๆ และเพื่อน ทุกคนที่สนับสนุนการศึกษา และเป็นกำลังใจอันสำคัญยิ่งมาโดยตลอด

ร้อยเอก ทนงศักดิ์ คนองนิก

ตุลาคม 2537

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
บทที่	
1. บทนำ	
- ที่มาและความสำคัญของปัญหา.....	1
- ปัญหานำการวิจัย.....	9
- วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	10
- ข้อตกลงเบื้องต้น.....	10
- ขอบเขตของการวิจัย.....	10
- ข้อเสนอแนะ.....	10
- นิยามศัพท์.....	11
- ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย.....	11
2. แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง	
- แนวคิดกระบวนการผลิตข้าว.....	12
- แนวคิดการวิเคราะห์ห่วงรอบ.....	14
- แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการข้าวกรอง.....	15
- วงรอบข้าวกรอง.....	17
- องค์ประกอบข้าวกรองทางการทหาร.....	19
- ความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบทางการทหาร และสังคมจิตวิทยา.....	20
- ความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบทางการทหาร กับการเมือง.....	21
- ความสัมพันธ์ระหว่างการทหารกับเศรษฐกิจ.....	24

405 2614

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
สิ่งแวดล้อมมหาวิทาลัย

3.	ระเบียบวิธีวิจัยและการเก็บรวบรวมข้อมูล	
	- แหล่งข่าว.....	29
	- การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	29
	- วิธีวิเคราะห์ข้อมูล.....	30
	- การนำเสนอข้อมูล.....	31
4.	กระบวนการผลิตข้าวกรองของทหารจากสีอมวลชน --	
	// ลักษณะโครงสร้างขององค์กรผลิตข้าวกรองทางทหาร.....	32
	- กรรมวิธีปฏิบัติการข้าวกรองทางทหาร.....	38
	- กระบวนการผลิตข้าวกรองทางทหารจากสีอมวลชน.....	50
5.	ลักษณะเนื้อหาและประโยชน์ของข้าวกรองทางทหารจากสีอมวลชน //	
	// ลักษณะเนื้อหาของข้าวกรองทางทหารจากสีอมวลชน.....	54
	- ประโยชน์ของข้าวกรองทางทหารจากสีอมวลชน.....	70
6.	สรุปและข้อเสนอแนะ	
	- อภิปรายผลการวิจัย.....	75
	- ข้อจำกัดในการวิจัย.....	75
	- ข้อเสนอแนะ.....	76
	บรรณานุกรม.....	77
	ประวัติผู้เขียน.....	79

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย